

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100018
Dátum vydania rozhodnutia: 4. apríla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100018.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí 04. apríla 2018, v trestnej veci obvineného P. E., pre pokus obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 22. marca 2018, sp. zn. 2 Tp 3/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného P. E. sa z a m i e t a .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 22.03.2018, sp. zn. 2 Tp 3/2018, v bode I. podľa § 76 ods. 3 Tr. por. bola lehota trvania väzby u obvineného P. E., nar. XX.XX.XXXX v K. D., trvalo bytom I., T. Q. XXX/X, t.č. ÚVV Leopoldov, predĺžená do 15. septembra 2018., v bode II. podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného P. E. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahrádza. Uznesenie bolo doručené všetkým procesným stranám, pričom prokurátor po jeho vyhlásení sa vzdal práva podať proti nemu sťažnosť. Citované uznesenie ihneď po jeho vyhlásení na záver výsluchu obvineného napadol sťažnosťou obvinený, ktorý ju prostredníctvom obhajcu 26.03.2018 (na súd doručená 27.03.2018) odôvodnil. V nej citoval ustanovenia § 2 ods. 6 (druhá veta), § 76 ods. 2 Tr. por., čl. 17 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Poukázal tiež na to, že predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh bol podaný včas a ak nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní od posledného vznesenia obvinenia voči jeho osobe vykonali len výsluch obvineného, a to 07.02.2018. Od tej doby nebol vykonaný žiadny iný vyšetrovací úkon (výsluch svedka, konfrontácia, rekognícia, previerka výpovede na mieste činu, vyšetrovací pokus, rekonštrukcia ...), teda do dnešného dňa (mimo rozhodnutí o žiadosti o účasť na vyšetrovacích úkonoch) boli orgány činné v trestnom konaní viac ako mesiac aj pol nečinné. Sudca pre prípravné konanie predĺžil lehotu väzby o 5 mesiacov, t.j. do 15. septembra 2018. Táto lehota je však vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam zjavne neprimeraná. Väzobné veci sa majú riešiť prednostne a urýchlene, nemôže byť na jeho škodu nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ

sú poskytnuté náležité záruky, že trestné stíhaná osoba sa trestného konania osobne zúčastní, alebo že nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, nemala by sa vo väzbe nachádzať (Nález Ústavného súdu SR z 11.10.2001, sp. zn. III. ÚS 38/01, I. ÚS 34/04). Viackrát uviedol, že po jeho prepustení z väzby sa vždy dostavoval na vyšetrovacie úkony, na ktoré bol predvolaný a taktiež žiadnym spôsobom neublížil a ani neplánoval ublížiť poškodenej. Ochotný je podstúpiť kontrole technickými prostriedkami a všetkým súdom uloženým povinnostiam a obmedzeniam. Väzba je len zaisťovacím úkonom a nie represívnym, a ak je možné ju nahradiť iným spôsobom, za súčasného prijatia účinných obmedzení uložených obvinenému, v tomto prípade dohľadom podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a takýto postup by mal mať prednosť pred väzobným stíhaním aj s poukazom na čl. 17 ods. 1, ods. 5 Ústavy SR. Všetky vyššie uvedené okolnosti v spojení s uložením najmä probačného dohľadu spojeného s prijatými obmedzeniami dokážu eliminovať riziko, ktoré by mohlo vyplývať z väzobného dôvodu. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby Najvyšší súd SR, ako nadriadený súd napadnuté uznesenie v bodoch I. a II. zrušil v celom rozsahu a jeho za uloženia dohľadu probačného a mediačného úradníka v spojení s povinnosťami a obmedzeniami (napr. kontrola technickými prostriedkami), ktoré súd uzná za vhodné, prepustil z väzby na slobodu. Spis Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len špecializovaného trestného súdu alebo prvostupňového súdu), sp. zn. 2 Tp 3/2018, spolu s vyšetrovacím spisom ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017, bol sťažnostnému súdu na rozhodnutie o sťažnosti obvineného predložený 23.03.2018. V spise nie je vykázané doručenie dôvodov sťažnosti prokurátorovi, pretože bola zaslaná priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyššiemu súdu alebo sťažnostnému súdu). Sťažnostný súd 28.03.2018 zaslal odpis sťažnosti obvineného Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vedomie. Do rozhodnutia najvyššieho súdu o tejto sťažnosti prokurátor k nej nezaslal vyjadrenie. Najvyšší súd zo spisu zistil, že podaná sťažnosť obvineného je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na zákonomnom súde. Na podklade tejto sťažnosti a obsahu spisov najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná. Z obsahu spisov je zrejmé, že obvinený P. E. je trestne stíhaný na podklade uznesení povereného príslušníka PZ OO PZ Dunajská Streda z 15. septembra 2017, ČVS: ORP-821/DS-DS-2017 pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. a/, písm. b/ s poukazom na § 138 písm. a/ a § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák., vyšetrovateľa PZ OR PZ Dunajská Streda zo 04.12.2017, ČVS: ORP-643/1-VYS-DS-2017 pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (ktoré veci boli uznesením vyšetrovateľa z 04.12.2017, sp. zn. ORP-643/1-VYS-DS-2017 spojené na spoločné konanie s tým, že budú vedené pod ČVS: ORP-655/2-VYS-DS-2017), vyšetrovateľa PZ PPZ Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ, z 08.01.2018, ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017 pre pokus obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1 Tr. zák. a pokusu prečinu porušovania domovej slobody podľa § 14 ods. 1 k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. d/, s poukazom na § 140 písm. c/ Tr. zák. (uznesením z 08.01.2018, ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017 boli tieto všetky veci spojené na spoločné konanie s tým, že sú vedené pod ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017), ktoré mal spáchať na tom skutkovom základe, ako je v týchto uzneseniach uvedené. Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Dunajská Streda zo 17.09.2017, sp. zn. Tp 38/2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Krajského súdu v Trnave z 26.09.2017, sp. zn. 5 Tpo 67/2017, bol obvinený P. E. podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. vzatý do väzby, ktorá sa vykonáva v ÚVV Leopoldov so započítaním od 15.09.2017 od 01.25 hod. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Dunajská Streda uznesením z 13.12.2017, sp. zn. Tp 38/2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 21.12.2017, sp. zn. 6 Tpo 99/2017, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. bola žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá, pretože dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. naďalej trvajú a podľa § 80 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Uznesením sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu z 01.02.2018, sp. zn. 2 Tp 3/2018 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.02.2018, sp. zn. 4 Tost 6/2018, podľa § 79 ods. 2 Tr. por. u obvineného P. E. mení dôvody väzby tak, že u neho sú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s tým, že podľa § 76 ods. 8 Tr. por. sa dôvody väzby skutkovo vzťahujú aj na trestné stíhanie za nasledovné trestné činy zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so

zbraňami podľa § 294 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pre pokus obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 14 ods. 1 k § 144 ods. 1 Tr. zák. a pokusu prečinu porušovania domovej slobody podľa § 14 ods. 1 k § 194 ods. 1, ods. 2 písm. d/, s poukazom na § 140 písm. c/ Tr. zák. v zmysle uznesení o vznesení obvinenia zo 04.12.2017, sp. zn. ČVS: ORP-643/1-VYS-DS-2017 a z 08.01.2018, sp. zn. ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podaním zo 14. marca 2018, sp. zn. VII/2 Gv 267/1000-35, navrhol predĺženie lehoty väzby u obvineného P. E. podľa § 76 ods. 2 Tr. por. o 5 mesiacov, t.j. do 15. septembra 2018. Sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu tento návrh obdržal 14.03.2018 a 19. marca 2018 upovedomil obvineného, jeho obhajcu JUDr. Michala Ellingera (ustanovený 03.01.2018) a prokurátora o termíne výsluchu obvineného za účelom rozhodnutia o návrhu prokurátora 22. marca 2018, pričom obvinenému a obhajcovi zaslal na vedomie návrh prokurátora. Obvinený prostredníctvom obhajcu 13.03.2018 (20.03.2018 aj poštou) zaslal svoju výslovnú žiadosť, aby sudca pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu rozhodol o návrhu prokurátora v jeho neprítomnosti (§ 72 ods. 2, 6 veta Tr. por.). Sudca pre prípravné konanie 22. marca 2018 za účasti prokurátora, obhajcu Mgr. Jána Jagoša (substitučné plnomocenstvo z 20.03.2018) vypočul obvineného (sudca neakceptoval žiadosť obvineného o konanie v jeho neprítomnosti), ktorý nevypovedal k skutku s tým, že trvá na doterajších jeho výpovediach a k ním dopĺňa to, čo sa mu kladie za vinu, je nemožné, nikomu sa nevyhrážal, nikdy neprenasledoval poškodenú, ani ju nechcel zabiť, ani neplánoval jej vraždu. Svedkovia, ktorí svedčia proti nemu, vedia o tom, že je to pravda, majú však dobrý motív hovoriť tak, ako hovoria proti nemu. Jeho jediným cieľom je, aby pravda vyšla najavo a aby bolo jednoznačné, že nikdy nechcel ublížiť N. T.. V konečných návrhoch prokurátor zotrval na podanom návrhu s tým, že vyšetrovateľ naplánoval výsluch svedkov na 22.03.2018, ktoré boli presunuté na iný termín a je možné, že budú vypočutí aj ďalší svedkovia. Obhajca v konečnom návrhu poukázal na to, že obvinený je vo väzbe 6 mesiacov a 7 dní a v jeho záujme je, aby vec bola riadne vyšetrená, jeho obhajoba, že je nevinný, bola preukázaná a že svedkovia klamú. Obvinený by súhlasil s predĺžením väzby, avšak orgány činné v trestnom konaní sú nečinné. Od posledného vznesenia obvinenia vyšetrovateľ vykonal len 1 úkon, a to výsluch obvineného 07.02.2018. Podľa Ústavy SR a ustanovení Trestného poriadku má byť osobná sloboda obmedzená len po dobu nevyhnutnú. V predchádzajúcom vyšetrovaní sa dostavoval na všetky úkony, žiadnym spôsobom nemaril vyšetrovanie. Navrhol neakceptovať návrh prokurátora a obvineného prepustiť na slobodu. Obvinený je ochotný podrobiť sa akýmkoľvek obmedzeniam a povinnostiam, ktoré mu súd uloží a kontrole technickými prostriedkami. Nedávam návrh na prepustenie z väzby, žiadame len, aby väzba nebola predĺžená. Obvinený k tomu uviedol, že súhlasí s tým, čo povedal obhajca. Následne sudca pre prípravné konanie vyhlásil napadnuté uznesenie s jeho odôvodnením. Najvyšší súd mal bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obvinený je vo väzbe od 15. septembra 2017 a 7 mesačná lehota trvania jeho väzby uplynie 15. apríla 2018. Prokurátor podal sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie lehoty väzby u obvineného 14. marca 2018, teda presne v lehote 20 pracovných dní (21 deň je sobota) pred uplynutím 7 mesačnej lehoty väzby v zmysle § 76 ods. 2 Tr. por. Z ustanovenia § 72 ods. 2 šiesta veta za bodko čiarkou Tr. por. jednoznačne vyplýva, že predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Ak sudca pre prípravné konanie napriek tomu obvineného žiadosti nevyhovел, porušil jeho práva, ktoré však už nie je možné napraviť. Obvinený toto pochybenie pred výsluchom nenamietal a v dôsledku toho nie je možné tento úkon - výsluch obvineného a následné rozhodnutie o návrhu prokurátora považovať za nezákonné. Konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu ako aj samotné rozhodnutie, vrátane oboch výrokov bolo vykonané zákonným spôsobom. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia reaguje na všetky rozhodné skutočnosti. Logicky a primeraným spôsobom reaguje na obhajobné tvrdenia obvineného, na doposiaľ získané dôkazy, ktoré preukazujú, že stíhané skutky sa stali, majú znaky trestných činov, že je dôvodné podozrenie, že skutky mal spáchať obvinený. Z okolností spáchania skutkov vyplýva aj dôvodná obava, že obvinený v prípade prepustenia na slobodu by mohol pokračovať v trestnej činnosti voči poškodenej (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Sudcom pre prípravné konanie bolo reagované aj na nekonkrétnu námietku zaujatosti celého útvaru - NAKA Západ Nitra, ktoré vyšetroje jeho vec. Dňa

07.03.2018 bola vec pridelená inému vyšetrovateľovi PZ. Najvyšší súd k tomu dodáva, že riaditeľ národnej protizločineckej jednotky, národnej kriminálnej agentúry PPZ príkazom zo 14.02.2018, ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017 podľa § 201 ods. 6 písm. a/, § 23 ods. 1 Tr. por. na základe návrhu obvineného v jeho výsluchu zo 07.02.2018 na odňatie veci, v ktorej je trestne stíhaný pod ČVS: PPZ-1027/NKA-PZ-ZA-2017 a jej prikázanie inému útvaru PZ, túto trestnú vec neodníma. Námietky obžalovaného k nečinnosti vyšetrovateľa v jeho trestnej veci považuje aj najvyšší súd za neopodstatnené. Od vznesenia ostatného obvinenia z 08.01.2018 vyšetrovateľ uznesením z 08.01.2018 spojil veci obvineného na spoločné konanie, prokurátor 30.01.2018 uzneseniami zamietol sťažnosti obvineného proti uzneseniam vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a spojení vecí na spoločné konanie, vyšetrovateľ 16.01.2018 navrhol vyšetrenie duševného stavu obvineného a podal návrh na rozšírenie dôvodov väzby u obvineného, 31.01.2018 uznesením pribral znalcov z odboru psychiatrie a psychológie na vyšetrenie obvineného a vyžiadal súhlas od úradu špeciálnej prokuratúry na vyšetrenie obvineného, 01.02.2018 zapožičal koncept vyšetrovacieho spisu znalcovi, 07.02.2018 vypočul obvineného, 09.03.2018 zamietol žiadosť obvineného byť účastný výsluchov svedkov a 12.03.2018 podal návrh na predĺženie lehoty väzby. Okrem toho prokurátor opatrením z 12.02.2018 uložil vyšetrovateľovi opätovné vypočutie všetkých svedkov, poveriť pracovníkov operatívy na vytázenie susedov v obytnom dome, kde býva poškodená z dôvodu zistenia, či na výklopných dverách na strechu sa nachádzal zámok, kto všetko mal prístup ku kľúču od tohto zámku a či nejde o zámok, ktorý mal obvinený v taške pri sebe, zistiť osobu, ktorá pomohla obvinenému vstúpiť do domu (záznam na č.l. 454) a následne zavesila naspäť rebrík, vypočúť v procesnom postavení svedka I. C. (záznam na č.l. 494) ohľadom výšky obytného domu, kde býva poškodená, vypočúť svedkyňu D., okrem iného aj k strelnej zbrani, ktorú jej mal spomínať obvinený, vo veci vykonajte aj ďalšie úkony, ktoré považuje za potrebné, alebo ktoré vyplývajú z priebehu vyšetrovania. Uvedené preukazuje, že vyšetrovateľ napriek náročnosti spojených trestných vecí koná plynule, bez priťahov a dozorový prokurátor vec priebežne sleduje a vyšetrovanie usmerňuje tak, aby bola vec v primeranej lehote riadne vyšetrená a ukončená. Práve pre obťažnosť veci nebolo možné trestné stíhanie skončiť v lehote trvania väzby a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že dosiahnutie účelu trestného konania by bolo zmarené. Sudca pre prípravné konanie správne dospel k záveru aj ohľadne toho, že neboli zistené žiadne výnimočné okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Z tohto dôvodu najvyšší súd v podrobnostiach odkazuje na napadnuté uznesenie, ktorého dôvodnosť je podporená už predchádzajúcim - ostatným rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie o väzbe, ktoré potvrdil najvyšší súd. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania obzvlášť závažného zločinu, zločinu a dvoch prečinov. Vyjadrené viedlo Najvyšší súd Slovenskej republiky k zamietnutiu sťažnosti obvineného ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

